

ISSN 2411-345X (Print)
ISSN 2415-7198 (Online)

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

**МІЖНАРОДНІ
ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНИ:
НАУКОВІ ПОШУКИ
І ЗНАХІДКИ**

МІЖВІДОМЧИЙ ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ЗАСНОВАНИЙ 1991 р.

Випуск 25

Київ – 2016

УДК 94(477):[327+001.891]

Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. — Вип. 25: Міжвідомчий збірник наукових праць / Відп. ред. С.В. Віднянський. — К.: Ін-т історії України НАН України, 2016. — 458 с.

*Затверджено до друку Вченою радою Інституту історії України
НАН України, протокол №6 від 26 травня 2016 р.*

Збірник наукових праць присвячено 25-й річниці незалежності Української держави. Особливу увагу приділено основним етапам еволюції зовнішньої політики України, її місцю й ролі в глобальній системі міжнародних відносин, історії іноземних дипломатичних представництв в Україні, відносинам Української держави з ЄС, а також актуальним питанням історії міжнародних відносин, методології, історіографії і джерелознавства.

Р е д а к ц і й н а к о л е г і я:

С.В. Віднянський, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, Інститут історії України НАН України (*відповідальний редактор*);

О.А. Іваненко, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, Інститут історії України НАН України (*відповідальний секретар*);

І.І. Вовканич, доктор історичних наук, професор, Ужгородський національний університет;

Мар'ян Гайдош, кандидат історичних наук, професор, Інститут суспільних наук Словацької академії наук (Кошице, Словацька Республіка);

О.М. Горенко, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, Інститут історії України НАН України;

Л.О. Зашкільняк, доктор історичних наук, професор, Львівський національний університет імені Івана Франка;

О.Є. Лисенко, доктор історичних наук, професор, Інститут історії України НАН України;

О.О. Маврін, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, Інститут української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАН України;

А.Ю. Мартинов, доктор історичних наук, професор, Інститут історії України НАН України;

І.Б. Матяш, доктор історичних наук, професор, Інститут історії України НАН України;

Ренато Різаліті, ординарний професор, Флорентійський університет (Італійська Республіка);

О.С. Рубльов, доктор історичних наук, професор, Інститут історії України НАН України;

В.Є. Снапковський, доктор історичних наук, професор, Білоруський державний університет (Мінськ, Республіка Білорусь).

Р е ц е н з е н т и: **Ласло Сьогі**, доктор історичних наук, професор (Угорщина);

С.С. Троян, доктор історичних наук, професор;

Л.Д. Якубова, доктор історичних наук.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації: 04.02.2003 р., серія КВ № 6938.

Відповідно до наказу МОН України від 16.05.2016 № 515 міжвідомчий збірник наукових праць «Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки» поновлено в Переліку наукових фахових видань України (з історичних наук).

© Інститут історії України НАН України

© Автори

Адреса редакції: вул. М. Грушевського, 4, офіс 500, Київ, Україна, 01001
тел. +38 044 279 8704, факс +38 044 279 6362, e-mail: vsesvit_vid@ukr.net

UDC 94(477):[327+001.891]

International Relations of Ukraine: scientific searches and findings. — Issue 25: Interagency collected scientific papers / Ed. by S.V. Vidnyanskyj. — K.: Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine, 2016. — 458 p.

Approved for publication by the Academic Senate of the Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine, Protocol No. 6, May 26, 2016.

The collection of scientific papers is dedicated to the 25th anniversary of Ukraine's independence. Special attention is paid to the main stages of the evolution of Ukraine's foreign policy, its place and role in the global international relations system, the history of foreign diplomatic missions in Ukraine, Ukraine's relations with the EU, as well as relevant issues of the history of international relations, methodology, historiography and source studies.

Editorial board:

S.V. Vidnyanskyj, Doctor of History, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine (*Executive Editor*);

O.A. Ivanenko, PhD in History, Senior Researcher, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine (*Executive Secretary*);

Marián Gajdoš, PhD in History, Professor, Institute of Social Sciences of the Slovak Academy of Sciences (Košice, the Slovak Republic);

O.M. Gorenko, PhD in History, Senior Researcher, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine;

O.E. Lysenko, Doctor of History, Professor, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine;

A.Yu. Martynov, Doctor of History, Professor, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine;

I.B. Matiash, Doctor of History, Professor, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine;

A.A. Mavrin, PhD in History, Senior Researcher, M.S. Hrushevskyyi Institute of Ukrainian Archaeography and Source Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine;

Renato Risaliti, Professor, University of Florence (the Italian Republic);

O.S. Rubliov, Doctor of History, Professor, Institute of History of Ukraine of the National Academy of Sciences of Ukraine;

V.E. Snapkovsky, Doctor of History, Professor, Belarusian State University (Minsk, the Republic of Belarus);

I.I. Vovkanych, Doctor of History, Professor, Uzhhorod National University;

L.O. Zashkil'nyak, Doctor of History, Professor, Ivan Franko National University of Lviv.

Reviewers: **László Szögi**, Doctor of History, Professor (Hungary);

S.S. Troyan, Doctor of History, Professor;

L.D. Yakubova, Doctor of History.

Certificate on the state registration for the printed media: 04.02.2003, "KV" No. 6938.

According to the Order No. 515, dated from May 16, 2016, of the Ministry of Education and Science of Ukraine, the interagency collected scientific papers «International Relations of Ukraine: scientific searches and findings» are updated in the List of scientific professional editions of Ukraine (History).

© Institute of History of Ukraine
of the NAS of Ukraine

© Authors

Address of the editorial office: 4, Mykhailo Hrushevskyyi Street, office 500, Kyiv, 01001, Ukraine
Tel. +38 044 279 87 04, fax +38 044 279 63 62, e-mail: vsesvit_vid@ukr.net

ЗМІСТ

УКРАЇНА В ГЛОБАЛЬНОМУ СВІТІ (до 25-ї річниці незалежності України)

<i>Степан Віднянський.</i> Європейська політика України: основні етапи, проблеми та перспективи реалізації	9
<i>Наталія Чорна.</i> Україна–Польща: генеза стратегічного партнерства крізь призму президентського чинника	41
<i>Юлія Гергель.</i> Україна та арабські держави Леванту (Сирія, Ліван, Йорданія): передумови та обставини встановлення дипломатичних відносин	59
<i>Ганна Харлан.</i> Україна в східноєвропейській політиці Федеративної Республіки Німеччина (2005–2015 рр.)	86
<i>Євгеній Сафар'янс.</i> Криза європейської системи безпеки 2014 р. та її вплив на українсько-австрійські відносини	107

МІЖНАРОДНІ КУЛЬТУРНІ ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНИ

<i>Наталія Кривець.</i> З історії українсько-німецьких літературних зв'язків у ХІХ — на початку ХХ ст.	122
<i>Владислава Піскіжова.</i> Діалог культур: роль поезії Тараса Шевченка в процесі становлення новоболгарської літератури другої половини ХІХ ст.	144
<i>Оксана Іваненко.</i> Просвітницька діяльність поляків у Київській губернії на початку ХХ ст.	166
<i>Юлія Грищенко.</i> Культурно-освітні процеси в середовищі болгар УСРР (20-ті рр. ХХ ст.)	186
<i>Лілія Білоусова.</i> Одеські товариства в організації еміграції євреїв з півдня Російської імперії до Сирії і Палестини у 1880-х — 1920-х рр.	206

З ІСТОРІЇ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

<i>Вячеслав Циватий.</i> Віденський конгрес 1814–1815 рр.: інституціональний вердикт європейського політико-дипломатичного та суспільно-історичного розвитку	229
<i>Євген Бевзюк.</i> Чеська національна ідея періоду початку революції 1848–1849 рр.	247
<i>Ірина Матяш.</i> Іноземні консули в Києві доби Української Народної Республіки	269
<i>Олександр Павленко.</i> Політика балканських країн щодо визначення статусу Косово (1990–2016 рр.)	295

Ірина Боровець. Еволюція суспільної думки в Республіці Хорватія щодо європейської інтеграції упродовж 2000–2013 рр.....	307
Олександр Златін. Зовнішня політика й національна безпека Румунії у контексті агресії Росії проти України.....	324

МЕТОДОЛОГІЧНІ, ІСТОРІОГРАФІЧНІ ТА ДЖЕРЕЛОЗНАВЧІ РОЗВІДКИ

Таміла Герасимчук. Міжнародний порядок ХХІ століття: основні теоретико-концептуальні підходи.....	335
Олег Горенко. Історична наука і трансформація правосвідомості	356
Мирослав Волощук. Про «звабливість» середньовічної Центральної Європи й угорську русистику [рец.] «Köztes-Európa» vonzásában. Ünnepi tanulmányok Font Márta tiszteletére / Szer. Dániel Bági, Tamás Fedeles, Gergely Kiss, Pécs : Kronosz, 2012, 604 l.....	373
Іван Дзира. Південнослов'янські сюжети в «Історії русів».....	387
Андрій Мартинов. Перша світова війна в сучасній німецькомовній історіографії: теми й концептуальні ідеї досліджень.....	397
Юлія Вялова. Проблеми польсько-українського діалогу в публікаціях Леона Василевського на шпальтах часопису «Biuletyn Polsko-Ukraiński»	424
Марина Михайлюк. Щоденникові записи Віктора Клемперера як джерело для дослідження особливостей антисемітської політики в нацистській Німеччині	438

CONTENTS

UKRAINE IN THE GLOBAL WORLD (dedicated to the 25th anniversary of Ukraine's Independence)

<i>Stepan Vidnyanskyj.</i> The European Policy of Ukraine: Main Stages, Problems and Prospects of Implementation.....	9
<i>Nataliia Chorna.</i> Ukraine–Poland: Strategic Partnership Genesis in View of Presidential Factor.....	41
<i>Yuliia Gergel.</i> Ukraine and the Arab States of the Levant (Syria, Lebanon, Jordan): Preconditions and Circumstances of the Establishment of Diplomatic Relations	59
<i>Anna Kharlan.</i> Ukraine in Eastern European Policy of the Federal Republic of Germany (2005–2015)	86
<i>Yevhenij Safarians.</i> The Crisis of the European Security System in 2014 and its Influence on the Ukrainian-Austrian Relations	107

INTERNATIONAL CULTURAL COMMUNICATION OF UKRAINE

<i>Nataliya Kryvets.</i> From the History of Ukrainian-German Literary Relations in the Nineteenth — Early Twentieth Centuries.....	122
<i>Vladyslava Piskizhova.</i> Dialogue of Cultures: the Role of Taras Shevchenko's Poetry in Genesis of New Bulgarian Literature in the Second Half of the Nineteenth Century	144
<i>Oksana Ivanenko.</i> Educational Activities of the Poles in Kyiv Governorate in the Early Twentieth Century	166
<i>Yulia Grishchenko.</i> Cultural and Educational Processes among the Bulgarians in the USSR (the 1920s)	186
<i>Liliia Bilousova.</i> Odessa Societies in Organizing Jewish Emigration from the South of the Russian Empire to Syria and Palestine in the 1880s — 1920s	206

FROM THE HISTORY OF INTERNATIONAL RELATIONS

<i>Viacheslav Tsivatyi.</i> Congress of Vienna 1814–1815: the Institutional Verdict of the European Political, Diplomatic and Socio-Historical Development	229
<i>Eugene Bevzyuk.</i> Czech National Idea at the Beginning of the Revolution of 1848–1849.....	247
<i>Iryna Matiash.</i> Foreign Consuls in Kyiv during the Ukrainian People's Republic	269
<i>Alexander Pavlenko.</i> Balkan States Politics towards Kosovo Status Determination (1990–2016)	295

<i>Iryna Borovets.</i> Evolution of the Public Opinion on European Integration in the Republic of Croatia in 2000–2013.....	307
<i>Oleksandr Zlatin.</i> Foreign Policy and National Security of Romania in the Context of Russian Aggression Against Ukraine.....	324

**METHODOLOGICAL, HISTORIOGRAPHICAL
AND SOURCE STUDIES**

<i>Tamila Gerasymchuk.</i> International Order of the Twenty-First Century: Main Theoretical and Conceptual Approaches.....	335
<i>Oleg Gorenko.</i> Historical Science and Transformation in Sense of Justice	356
<i>Myroslav Voloshchuk.</i> On the «Attractiveness» of Medieval Central Europe and Ruthenian Studies in Hungary [Review] «Köztes-Európa» Vonzásában. Ünnepi Tanulmányok Font Márta Tiszteletére / Szer. Dániel Bági, Tamás Fedeles, Gergely Kiss, Pécs: Kronosz, 2012, 604 l.....	373
<i>Ivan Dzyra.</i> The South Slavic Plots in «Istoriia Rusiv».....	387
<i>Andriy Martynov.</i> World War I in the Modern German Historiography: Research Topics and Conceptual Ideas	397
<i>Iuliia Vialova.</i> The Problems of Polish-Ukrainian Dialogue in Leon Wasilewski’s Publications on the Pages of the «Biuletyn Polsko-Ukraiński» Magazine.....	424
<i>Maryna Mykhailiuk.</i> Victor Klemperer’s Diary Entries as a Source for the Study of Nazi Germany’s Anti-Semitic Policy.....	438